

РЕЦЕНЗИЯ

на представените трудове за участие в конкурс за академичната длъжност ДОЦЕНТ, обявен от СУ «Св. Климент Охридски» в ДВ., бр. 67 от 28.07.2020 г. в област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (предучилищна педагогика – психолого-педагогически основи на информационната култура) към Катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ на Факултет по науки за образованието и изкуствата

Рецензент: проф. д-р Маринела Великова Михова – ВТУ «Св. св. Кирил и Методий»

Кандидати:

1. гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска - Стефанова
2. д-р Вероника Христова Рачева

Основание за рецензията:

Рецензията е написана на основание Заповед на Ректора на СУ « Св. Климент Охридски» РД 38-448/ 25.09.2020. По обявения конкурс за доцент има двама кандидати - гл. ас. д-р Милка Николова Терзийска – Стефанова и д-р Вероника Христова Рачева. При проверката на материалите, представени за конкурса, не са констатирани нарушения в процедурата.

1. Кратка информация за кандидатите

Образование и професионален опит

Гл. ас. д-р Милка Терзийска е родена през 1958 г. Средното си образование завършва в гр. Благоевград в Строителен техникум „Никола Парапунов“. През 1983 г. се дипломира като магистър по специалност „Начална училищна педагогика“ от СУ „Св. Климент Охридски“ – Филиал гр. Благоевград. През 2007 г. защитава докторска дисертация на тема “Книжовно-просветна дейност на Рилския манастир (От X век до Освобождението)» и придобива ОНС «доктор». Академичният професионален опит на кандидат д-р Милка Терзийска започва през 1983 г. като хоноруван преподавател по История на педагогиката и българското образование в ЮЗУ «Неофит Рилски», гр. Благоевград, а от 1985 г. е съответно асистент и старши асистент на основен трудов договор. От 2000 г. е хоноруван преподавател към ФНПП, сега ФНОИ,

от 2017 г. е главен асистент по Психолого-педагогически основи на информационната култура, Сравнително предучилищно образование и ЗИД История на детството.

Гл. ас. д-р Милка Терзийска има опит като гост-преподавател и гост-изследовател към различни европейски университети - Университет в Бергамо, Университет Париж 8, Университет в Падуа, Университет в Мачерата, което е доказателство за нейната преподавателска и научноизследователска компетентност. Признание за нейната научна експертиза е включването ѝ в редакционни колегии на чуждестранни списания – електронното списание *Gli Argonauti. Rivista di studi storico-educativi e pedagogici*, издавано от Университета в Месина (Италия); списание “Formazione, lavoro, persona” (Образование, работа, личност) на Университета в Бергамо; списание *History of education and Childrens' Literature*. В подготвените документи по конкурса има прилежно представени сертификати-доказателства.

Професионалната биография на кандидат д-р Терзийска включва и опита ѝ като експерт, специалист и инспектор към Центъра по икономика и мениджмънт на образованието, Център за професионално развитие и ориентиране и ФНОИ.

Д-р Милка Терзийска има добра езикова подготовка като декларира владее на руски, френски, италиански и английски език.

Д-р Вероника Рачева е родена 1982 г. Средното си образование завършва в Първа езикова гимназия в гр. Варна. Образователната ѝ биография е доказателство за надграждане и разширяване на компетентностите ѝ. Обучавана е в две образователно квалификационни степени „Бакалавър“. Едната е по специалност „Начална училищна педагогика“ към ФНПП на СУ, завършена успешно през 2004 г., а другата е по специалност „Културология“ към Философски факултет на СУ – завършена семестриално. В периода 2004 – 2009 г. се дипломира като магистър-педагог по специалност „Ранно чуждоезиково обучение в предучилищни заведения“ към ФНПП и Магистър по изкуствознание към Факултета по изящни изкуства на НХА. През 2015 г. успешно защитава докторска дисертация в професионално направление 1.2. Педагогика (Теория на възпитанието и дидактика - предучилищна педагогика) на тема «Възпитаване на социално-ориентирано поведение в мултикултурна среда». В периода на докторантурата за един семестър тя се обучава по Методи на педагогическите изследвания в Докторантското училище към Института по образование в Лондон. В Университета на Калифорния преминава допълнителна специализация по «Програма за виртуални учители».

Професионалната реализация д-р Вероника Рачева е свързана с позиции във фирми и фондации, които изискват компетенции по чужд език, разработване и управление на проекти, обучение на персонал.

Нейният академичен професионален опит започва през 2012 г. като асистент за една година по Предучилищна педагогика във ФНПП. През 2015 г. е гост-преподавател във Факултет по науки за образованието и изкуствата, СУ „Св. Климент Охридски“ с проведени 4 часа лекции в дисциплина „Дидактика на информационните технологии в началното училище“. От 2015 г. до момента е преподавател в Департамент за информация и усъвършенстване на учители към СУ „Св. Климент Охридски“, където ръководи интерактивен семинар „Синхронното дистанционно преподаване в средното училище – инструменти, методика, практика“. Пак през същата година е поканена като хоноруван преподавател да чете избираем лекционен курс по „Преподаване и учене във виртуална класна стая“ в магистърска програма „Информационни и комуникационни технологии в образованието“ във Факултета по педагогика, СУ „Св. Климент Охридски“.

Специализации

Д-р Милка Терзийска декларира две специализации в чужбина, свързани с изследване на научна тема – Папски салезиански университет, Факултет по науките за възпитанието (Università Pontificia Salesiana) и Национален център за салезианска дейност (Centro Nazionale Opere Salesiane) в Рим (Италия) (2007); Институт по славяноведение и балканистика в Москва (1989) (Русия) и една специализация към Институт за чуждестранни студенти в София, свързана с обучение по френски език (1990).

Тя е пътувала два пъти по програма Еразъм - Университет Париж 10 Нантер (2009) и Университет в Падуа (2008).

Д-р Вероника Рачева декларира две специализации в чужбина свързани с обучение. В периода на докторантурата тя преминава в рамките на един семестър обучение по Методи на педагогическите изследвания в Докторантското училище към Института по образование в Лондон. Допълнителна специализация по «Програма за виртуални учители» тя преминава в Университета на Калифорния.

Д-р Рачева има специализации и в България. През 2012-2013 г. като бенефициент по проект «Развитие и усъвършенстване на междуфакултетска Докторантска програма в областта на педагогическите изследвания и електронното обучение в СУ» успешно преминава няколко курса на обучение, а през 2010 г. участва в курс по Академично писане за докторанти (стандарт, организация, жанрова, редакции), обучение, организирано от Докторантското училище по социални и хуманитарни науки към Философски факултет, СУ „Св. Климент Охридски“.

2. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидатите

Представените от двамата кандидати Справки за изпълнение на минималния брой точки, изискуеми по групи показатели за научна област 1. Педагогически науки, ПН 1.2. Педагогика, показват, че и двамата кандидати покриват минимални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент”.

От необходимите 400 точки д-р Милка Терзийска изпълнява 962,5 т., което е над два пъти от изискуемите.

Изпълнението на д-р Вероника Рачева е 450 т.

В табл.1 са онагледени видът, броят и обемът на публикациите, представени от двамата кандидати по обявения конкурс за „доцент” професионално направление 1.2. Педагогика (предучилищна педагогика – психолого-педагогически основи на информационната култура)

Таблица 1

Показатели	Д-р Милка Терзийска			Д-р Вероника Рачева		
	Брой /брой стр.			Брой/бр. Стр.		
	Самост.	В съавт.	От на чужд. език	Самост.	В съавт.	От на чужд. език
В.3 Хабилизационен труд	1/580 с.			1/194		
Г.4. Публикувана монография, която не е представена като основен хабилизационен труд	2/648с.					
Г6. Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	3/47 с.		2/30 с.	3/20 с.		2/20 с.
Г7. Статии и доклади, публикувани в нереперирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове	7/101 с.	4/32 с.		6/63 с.	3/22 с.	1/ 21 с.

Г8. Студии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация	1/28 с.					
Г9. Студии, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни толове	9/264с.	1/30 с.	2/ 56 с.			
Общ брой публикации	23	5	4	10	3	3
Общ брой страници	1668 с.	62 с.	86с.	277 с.	22 с.	41 с.

Публикациите, включени към минималните изисквания за академичната длъжност „доцент“, от д-р Милка Терзийска съответстват на направлението. Общият им обем е от 1868 с. Монографиите са отпечатани от издателства, специализирани в издаването на научна литература - университетско издателство «Св. Климент Охридски» и «Веда Словена». От всички публикации 5 са в съавторство, като не откривам разделителни декларации.

Общият обем страници на публикациите, включени към минималните изисквания за академичната длъжност „доцент“, на д-р Вероника Рачева е 340 с. Три от тях са в съавторство като също не откривам разделителни декларации. Не мога да се съглася, че публикации Г8 и Г9 са с качества на статии и доклади. Те са описание на практика и са в обем от по 2 с. Това ми дава основание да не се съглася с 10 т., които са им дадени.

По отношение на базите данни Web of Science/Scopus признавам две от публикациите на д-р Милка Терзийска – 6.2 и 6.3. Публикацията 6.1., която е в сп. Педагогика е преди периода на индексирание на списанието. В списъка на д-р Вероника Рачева има една публикация.

По отношение цитиранията на трудовете си д-р Милка Терзийска посочва общо 21 цитирания, от които 2 са в публикации с импакт фактор, Преобладават цитиранията от български автори. Вероника Рачева има общо 6 цитирания, от които 2 в индексирани списания.

3. Оценка на основния хабилитационен труд на кандидатите

Д-р Милка Терзийска представя като **хабилитационен труд** «**Информационните революции и образованието**» (2019, 2020), публикуван в две части: Част 1. От Древността до XVIII в. и Част II. XIX-XXI век. Общият обем от страници е 680. Монографията е авторско изследване и отговаря напълно на проблематиката на настоящия конкурс. То е интердисциплинарно по своя характер като са използвани източници от различни области на науката (история, история на педагогиката и образованието, история на книгата, педагогика, философия, психология, социология, информатика, икономика и др.).

Мотивацията за написване на книгата е убедеността на Терзийска, че информационните революции са катализатор на развитието на обществото и заедно с материалните условия са в основата на различните цивилизации. Изследването се фокусира върху глобалната зависимост култура и общество в нейната конкретна проекция - информация, образование, общество. Авторката се стреми педагогически да осмисли влиянието на информационните революции върху тенденциите в развитието на образованието.

Изследването е забележително по обем като всяка част е структурирана в три глави, посветени на съответна информационна революция и връзката ѝ със спецификата и своеобразието на образованието в дадената историческа епоха. Обхванати са всички периоди от развитието на човешкото общество - от Древността до настоящето. Първата част е посветена на периода до 18 в. като в три глави са описани и анализирани първите три информационни революции, базирани на три информационни изобретения езика, писмеността и книгопечатането. Втората част е структурирана в две глави - първата е посветена на четвъртата информационна революция, базирана на изобретяването на електричеството а втората – на петата и шестата информационни революции, базирани на електрониката. На основата на сериозна информационна осведоменост и педагогическа компетентност са подложени на анализ социалните, политическите и културни промени на всяка цивилизация и са очертани както задачите, които тя има за решаване в сферата на образованието, така и нейните решения.

Научните приноси в това монографично изследване могат да се обобщят така:

1. Приложен е интегративен подход при изясняване на понятието информационна култура, което ни дава основание да твърдим, че е направен сполучлив опит за пълнота при изясняване съдържанието на това понятие.

2. Направен е сполучлив опит за аргументирано историческо проследяване на информационната култура и доказване на нейните корени в зората на човешкото общество.
3. За първи път образованието през различните етапи от развитието на човечеството е представено през призмата на информационните революции. Избраният ракурс е оригинален и обогатява, разширява съществуващите изследвания.
4. Проследена е връзката общество – култура – информационна култура – образование.
5. Оценена е значимостта и важноста на достъпа и наличието на информация за личността и неговата позиция в обществото.

Хабилитационният труд на д-р Вероника Рачева е книгата «**Ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална учебна среда**» (2020). Общият обем от страници е 194. Монографията е авторско изследване и отговаря на проблематиката на конкурса. По своя характер то е теоретико-емпирично, разписано е в пет глави, които следват класическа структура. Изследваният проблем е актуален както по отношение на усъвършенстване на ранното чуждоезиково обучение, така и по отношение аргументиране възможностите на виртуалното пространство за постигане на дидактически цели. Доказването на изследователските намерения става възможно поради създалата се извънредна ситуация заради пандемията от COVID-19 и преминаване на учебните заведения към дистанционно обучение.

В първата част на монографията е теоретичната основа на изследването. На основата на добро познаване на научната литература по изследваната тема и официалните нормативни документи са систематизирани и анализирани спецификите на ранното чуждоезиково обучение и синхронните виртуални учебни среди. На база на теоретичния обзор е предложен авторов модел с конкретни методически насоки и примери за реализиране на ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална учебна среда. Във втората част на книгата са анализирани и обобщени резултатите от анкетно проучване, проведено с 192 детски и начални учители. Проучени и анализирани са практиките и оценъчното отношение на предучилищните педагози и началните учители по чужд език относно синхронното виртуално обучение.

Научните приноси в това монографично изследване могат да се обобщят така:

1. Изследвания за възможностите виртуалните учебни среди за чуждоезиковото обучение има много, но за обучението по чужд език в предучилищна и начална училищна възраст предстои да се групат

данни. Монографията на д-р Вероника Рачева има принос в тази посока.

2. Споделените и обобщени практики на учителите обогатяват методиката на чуждоезиковото обучение и формирането на информационна култура в организирана учебна среда във виртуалното пространство
3. Разработена е авторова концепция, конкретизираща методическите аспекти на реализирането на ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална учебна среда, съответно за предучилищна и за начална училищна възраст. В концепцията са предложени конкретни методически насоки за учители, както и примери за провеждане на учебни дейности по чужд език в синхронна виртуална учебна среда.

4. Оценка на публикациите, несвързани с основния научноизследователски труд на кандидатите

4.1. Оценка на монографии, които не са представени като основен хабилитационен труд

Д-р Милка Терзийска включва в публикациите по конкурса още две монографични изследвания: 1. **Димитър Кацаров и движението за ново възпитание**. С.: УИ “Св. Климент Охридски”, 2013, 278 с. ISBN 978-954-07-3523-8; COBISS.BG-ID – 1256254436 и 2. **Детството – познато и непознато (От инфантицида до дигиталното детство)**. С.: „Веда Словена – ЖГ“, 2018. 370 с. ISBN: 978-954-8846-43-1. На анализ ще бъде подложена втората книга, която е по-близо до тематиката на конкурса.

Книгата «**Детството – познато и непознато (От инфантицида до дигиталното детство)**» е един академичен поглед към този, дълго време пренебрегван, период в развитието на човека. На основата на завидно богата научна осведоменост по темата д-р Милка Терзийска си поставя за цел да представи някои от най-важните теории и явления, свързани с историята на детството и неговото настояще, в контекста на информационното общество. Монографията се състои от две глави, всяка от които включва по четири части, логически обединени от темата за детството. Авторката се стреми към всеобхватно изследване на детството като прилага различни подходи – културно-исторически, историко-социологически, психологически, педагогически. Интегративността на изследователския подход се очертава като предпочитан от д-р Терзийска. Това дава възможност да се навлезе задълбочено в изследваното явление, но е и доказателство за изграден научен стил. Извършеното от д-р М. Терзийска изследване е създало възможността за

създаване в някои моменти на ново знание, а така също и до разширяване обхвата на вече съществуващо такова. Конкретно приносът на това изследване за науката може да бъде обобщено така:

1. Разработен е интегративен профил на детството с акцент на неговия културно-исторически характер.
2. В проблемно-диалогичен контекст са поставени и търсени отговори на въпроси, свързани с нееднозначното влияние на електронните медии и новите информационни и комуникационни технологии върху поведението на децата и са обобщени и подложени на оценка основни характеристики на децата в информационното общество.
3. Анализирани и оценени са приносите на френският учен Филип Ариес и американецът Лойд де Мос в изследването на детството и отношението към него в исторически контекст.
4. Изследването обогатява историята на детството в България чрез представяне и развиване на темата за изоставените деца в България, която е показател за израстване на общественото съзнание по отношение на детето.

Д-р Милка Терзийска участва в конкурса с още една монография, която не е представена като основен хабилитационен труд – „**Димитър Кацаров и движението за ново възпитание**» (278). Стремешът на автора е да обогати направените до момента изследвания върху живота и дейността на големия български учен-педагог като представи малко известни и разработени етапи от неговата професионална биография, свързани с *обновяване на учебното дело у нас в духа на новите педагогически идеи, включително и на **предучилищното образование***. Основният фокус на изследването са връзките проф. Д. Кацаров с международното движение за ново възпитание и заслугите му за разпространението на това движение в България, както и приносът му за развитието на педагогическите дисциплини в Софийския университет.

Конкретният принос на това изследване, свързан с темата на конкурса, е представеният, анализиран и оценен курс за подготовка на детски учителки, организиран и ръководен от проф. Кацаров, просъществувал от 1933 до 1942 г. Обнародвани са архивни документи, свързани с курса - Правилника на курса, имената на лекторите и изучаваните дисциплини, очертан е географският фокус на влияние на курса.

Д-р Вероника Рачева не представя други монографии за рецензиране.

4.2. Оценка на други публикации (студии, статии, доклади), несвързани с основния научноизследователски труд на кандидатите

Д-р Милка Терзийска представя и други публикации – студии, статии, доклади от конференции (27 бр.), които имат отношение по темата на конкурса. Те могат да бъдат обособени в следните тематични направления, според разглежданите в тях проблеми:

1. Проучване живота и творческата дейност на видни български учени педагози (N 25);
2. Движението за ново възпитание (№ 12, 15, 17, 23, 24, 26);
3. Детството в съвременното информационно общество (№ 21);
4. Съвременните европейски политики и практики отнасящи се до подготовката на докторантите (№ 10, 11);
5. Съвременните европейски политики и практики по отношение преподаването на религии като неконфесионален учебен предмет в обществените училища на европейските страни и подготовката на учители по религии (№ 13);
6. Теория и история на детството – от Древността до наши дни (№ 3, 6, 7, 14, 18, 19, 28, 29, 30);
7. Проучена е подробно и е популяризирана в чужбина културно-просветната дейност на Рилския манастир и педагогическите идеи на българските книжовници през Възраждането (№ 5, 8, 9).

Към Първото направление са както публикациите, посветени на проф. д-р Кацаров, така и целенасоченото изследване върху хабилитационния труд на проф. П. Нойков, който е малко познат и непубликуван. *Второто* направление включва публикации, свързани с изследвания върху движението „Ново възпитание“. Авторката е фокусирала изследователските си усилия върху терминологичното прецизиране на понятието „ново възпитание“, историята на движението за ново възпитание в чужбина и у нас от края на XIX и първите десетилетия на XX в. в сравнителен контекст и популяризиране на резултатите от първите изследвания в тази област за България на първия международен форум, посветен на тази тема – XXVI конгрес на International Standing Conference of the History of Education в Женева през м. юли 2004 г. В *Третото* направление са очертани някои общотеоретични положения, свързани с проблема за формиране основите на информационната култура на децата от предучилищната възраст в семейството и в образователния процес в детските градини. *Четвъртото* тематично направление е посветено на проблемите и постиженията в организиране на обучението на докторантите в Европа и България в контекста на Болонския процес. В тези публикации се анализира политиката на ЕС, основните структури за обучението на докторантите, представени са добри практики на докторантски училища в Европа и България. *Петото* тематично направление се отнася до един

продължително дискуссионен у нас проблем, свързан с обучението по религия и подготовката на учители по религия през призмата на европейската образователна политика. *Шестото* тематично направление надгражда изследването, свързано с културно-просветната дейност на Рилския манастир, която е в основата на дисертационното изследване.

При рецензиране на публикациите на кандидата д-р Милка Терзийска не е включен трудът «Книжовно-просветна дейност на Рилския манастир (От X век до Освобождението)» тъй като е публикуван на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор".

Д-р Вероника Рачева кандидатства с 12 други публикации – статии, доклади от конференции, които имат отношение по темата на конкурса. Те могат да бъдат обособени в следните тематични направления според разглежданите в тях проблеми:

1. Интегриране на ИКТ в обучението с фокус смесеното обучение (Г6-1; Г6-3)
2. Прилагане на синхронна виртуална учебна среда в педагогическата практика – Г7-2, Г7-4, Г7-6, Г7-7, Г7-8, Г7-9.
3. Подготовка на учителите за използване на виртуално обучение – Г6-2, Г7-5, Г7-7.
4. Развитие на дигитална грамотност при децата от предучилищна възраст - Г7-3.

Първото тематично направление включва публикации, които разкриват същността на понятието смесено обучение и неговия потенциал да надгради педагогическото взаимодействие в традиционна учебна среда. Предложен е педагогически модел, комбиниращ прилагането на елементи от взаимодействието в традиционна и виртуална класна стая и приложим за всички равнища на образованието. Към това направление е публикацията, с която се изследват социалните аспекти на дистанционното обучение, свързаните с него негативи и възможности за преодоляването им. Във *Второто* тематично направление са споделени и анализирани разнообразните възможности на виртуалната учебна среда свързани с чуждоезиковото обучение, развитието на креативност, реализиране на активно учене и приобщаване. *Третото* тематично направление е фокусирано върху резширяване на педагогическите компетентности на учителите, както и отношението на бъдещите учители към работата в он-лайн среда. *Четвъртото* тематично направление е за развиването на дигитално-медийната грамотност на децата чрез включването им в синхронните

виртуални учебни среди. Представени са апробирани модели и добри практики за използването на виртуална класна стая в педагогическото взаимодействие в детската градина и началното училище.

При разглеждане на публикациите на кандидата д-р Вероника Рачева не е включен трудът «Възпитаване на социално-ориентирано поведение в детска мултикултурна среда. Педагогически модел за подготвителна група/клас,» тъй като е публикуван на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС "доктор".

5. Основни приноси в научната и научно-приложната дейност на кандидатите

След като се запознах с публикациите, които кандидатите представят за участие в конкурса, мога да обобщя следните научни и научно-приложни приноси, които са свързани с темата на конкурса:

Научните и приложни приноси на кандидата гл. ас. д-р Милка Терзийска

1. Направено е мащабно теоретично изследване, в което са формулирани теоретични и методологични обобщения по отношение на връзката информационна култура и образование.
2. Проследяването на образованието през различните етапи от развитието на човечеството през призмата на информационните революции е оригинален ракурс, който обогатява съществуващите историкопедагогически изследвания.
3. Разработен е интегративен профил на детството в исторически и съвременен контекст и са очертани неговите характеристики в информационното общество.
4. Публикациите на кандидата съдържат приноси, свързани с изследване на процеса на формиране на информационна култура при децата от предучилищна възраст с фокус нейната специфика и основни характеристики, фактори, етапи, принципи и др.

Научните и приложни приноси на кандидата д-р Вероника Рачева:

1. Изследвани и оценени са възможностите на синхронните виртуални среди за ранночуждоезиково обучение.
2. Обогатена е практиката на ранното чуждоезиково обучение чрез предложените методически насоки и примери за реализиране на ранно чуждоезиково обучение в синхронна виртуална учебна среда.
3. Обобщено е отношението на педагозите към алтернативата обучение във виртуална среда, случило се повсеместно по време на пандемия.

6. Учебно-преподавателска дейност

И двете кандидатки имат преподавателски опит в университетска среда, като д-р Вероника Рачева се реализира като преподавател и в системата на бизнеса.

Като хоноруван преподавател и главен асистент д-р Милка Терзийска изнасяла лекции, семинарни упражнения и педагогическа практика пред студенти в ОКС „бакалавър» и «магистър» в специалности от професионално направление 1.2. във Факултета по науки за образованието и изкуствата. По важните от тях са по дисциплините: История на педагогиката и българското образование, Психолого-педагогически основи на информационната култура, Сравнително образование, Начална училищна педагогика, Държавна педагогическа практика, Психолого-педагогически основи на информационната култура, Сравнително предучилищно образование, История на детството, Социализация на личността в информационното общество, Хоспитиране, Стажантска педагогическа практика. Д-р Милка Терзийска представя сертификати, които доказват участието ѝ като гост лектор в различни университети в чужбина.

Д-р Милка Терзийска декларира и опит в работа със студенти като техен научен ръководител и консултант.

Д-р Вероника Рачева реализира преподавателска дейност както като хоноруван преподавател във ВУЗ, така и като учител във фондация «Прознание».

Като хоноруван преподавател в периода 2012-2020 г. д-р Вероника Рачева изнасяла лекции и семинарни упражнения пред студенти в ОКС „бакалавър» и «магистър» във Факултета по науки за образованието и изкуствата и Факултета по педагогика. По-важните учебни дисциплини са: „Преподаване и учене във виртуална класна стая“, „Дидактика на информационните технологии в началното училище“, „Предучилищна педагогика“. Д-р Рачева е ръководител на интерактивен семинар „Синхронното дистанционно преподаване в средното училище – инструменти, методика, практика“ към Департамент за информация и усъвършенстване на учители, СУ „Св. Климент Охридски“.

Като част от екипа на Фондация «Прознание» основната ѝ дейност да проучва, конструира и въвежда в практиката образователни модели, базирани на електронното и смесено обучение. Тя разработва методика за синхронно виртуално преподаване с практически насоки за учители. За преподавателската дейност на д-р В. Рачева има положителни препоръки от проф. д-р Румяна Пейчева-Форсайт – Ръководител на магистърска програма «ИКТ в образованието» към Факултета по педагогика на СУ и на Г-н Михаил Баликов – изпълнителен директо на Ведамо ЕАД и председател на «Прознание» Фондация.

7. Оценка на участието на кандидатите в научно-приложни разработки и проекти

Д-р Вероника Рачева има много сериозен опит в проектна дейност. Тя е участвала в 8 проекта, като е заемала следните позиции: регионален координатор – 1; ръководител – 4; обучител – 1; член на научния колектив – 2.

Д-р Милка Терзийска не информира за участия в проектни дейности.

Заклучение

След като се запознах с документите на двамата кандидати и направената оценка на техните публикации, за по-добро сравнение и обосновка на крайната ми оценка представям крайните резултати в табличен вид:

Показател	Гл. ас. д-р Милка Терзийска	д-р Вероника Рачева
Стаж като университетски преподавател на основен трудов договор	15 г. (3г.-СУ; 12 г. -ЮЗУ)	-
Стаж като университетски преподавател на хонорар	21 г. (20 г.-СУ; 1 г. – ЮЗУ)	8 г. (СУ)
ОНС „доктор”	Да (2007 г.)	Да (2015 г.)
Специализации в чужбина (бр.)	3	2
Мобилности по Еразъм+ (бр.)	2	-
Членство в научни организации	-	-
Публикации (бр.)	30	14
Хабилитационен труд	Да	Да
Научна продукция (бр. стр.)	1920 стр.	340 стр.
- В т.ч. на чужд.език (бр. стр.)	86 стр.	41 стр.
- в т.ч. в съавторство	61 стр.	22 стр.
Изпълнение на минималните изисквания за акад. длъжност „доцент” (бр. точки)	962 т.	450 т.
Цитирания (бр.)	21	6
В издания с импакт фактор	2	2

Научни и приложни приноси	Да	Да
Участия в международни и национални проекти (бр. проекти)	-	8

Данните от таблицата недвусмислено показват, гл. ас. д-р Милка Терзийска има значително количествено предимство пред д-р Вероника Рачева, с изключение на участието в проекти. Силно впечатление прави разликата в общия обем научна продукция на двамата кандидати. Преподавателският опит на д-р М. Терзийска също надвишава този на д-р Вероника Рачева, но пък д-р Рачева идва от бизнеса, така че за мен това е предимство и е добре да се привличат в университетите такива хора. Поздравявам д-р В. Рачева за научно-изследователската ѝ активност и пожелавам да запази мотивацията за академична кариера.

След направения сравнителен анализ на документите на двамата кандидати предлагам на уважаемото жури да присъди на гл. ас. д-р Милка Терзийска академичната длъжност „доцент“ по обявения конкурс по област на висше образование 1. Педагогически науки, професионално направление 1.2. Педагогика (предучилищна педагогика – психолого-педагогически основи на информационната култура) към Катедра „Предучилищна и медийна педагогика“ на Факултет по науки за образованието и изкуствата.

24.10.2020

.....
/ проф. д-р Маринела Михова/

REVIEW

of the submitted works for participation in a competition for the academic position of ASSOCIATE PROFESSOR, announced by Sofia University "St. Kliment Ohridski" in State paper, issue 67 of 28.07.2020 in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional field 1.2. Pedagogy (preschool pedagogy - psychological and pedagogical foundations of information culture) at the Department of "Preschool and Media Pedagogy" of the Faculty of Education and Arts

Reviewer: Prof. PhD Marinela Velikova Mihova - VTU "St. St. Cyril and Methodius »

**Candidates: 1. Assistant Professor PhD Milka Nikolova Terziyska - Stefanova
2. PhD Veronika Hristova Racheva**

Reason for the review

The review was written on the basis of an Order of the Rector of Sofia University "St. Kliment Ohridski »RD 38-448 / 25.09.2020. According to the announced competition for associate professor, there are two candidates - Ch. Assistant Professor Dr. Milka Nikolova Terziyska - Stefanova and Dr. Veronika Hristova Racheva. During the inspection of the materials submitted for the competition, no violations of the procedure were found.

1. Brief information about the candidates

Education and professional experience

Assistant Professor PhD. Milka Terziyska was born in 1958. She completed her secondary education in Blagoevgrad at the Nikola Parapunov Construction Technical School. In 1983 he graduated with a master's degree in "Primary School Pedagogy" from Sofia University "St. Kliment Ohridski "- Blagoevgrad Branch. In 2007 he defended his doctoral dissertation on "Literary and educational activities of the Rila Monastery (From the tenth century until the Liberation)" and acquired ONS "Doctor". The academic professional experience of candidate PhD.Milka Terziyska began in 1983 as a part-time lecturer in History of Pedagogy and Bulgarian Education at SWU "Neofit Rilski", Blagoevgrad, and since 1985 she has been an assistant and senior assistant at the main labor contract. Since 2000 he has been a part-time lecturer at FNPP, now FNOI, since 2017 he has been a senior assistant in

Psychological and Pedagogical Fundamentals of Information Culture, Comparative Preschool Education and Childhood History Act.

Assistant Professor PhD. Milka Terziyska has experience as a guest lecturer and guest researcher at various European universities - University of Bergamo, University of Paris 8, University of Padua, University of Macerata, which is proof of her teaching and research competence. Recognition for her scientific expertise is her inclusion in the editorial boards of foreign journals - the electronic journal *Gli Argonauti. Rivista di studi storico-educativi e pedagogici*, published by the University of Messina (Italy); the magazine "Formazione, lavoro, persona" (Education, work, personality) of the University of Bergamo; *Journal of History of Education and Childrens' Literature*. Certificates of proof are duly presented in the prepared documents for the competition.

The professional biography of candidate PhD Terziyska includes her experience as an expert, specialist and inspector at the Center for Economics and Management of Education, Center for Professional Development and Orientation and FNOI.

PhD Milka Terziyska has a good language background by declaring proficiency in Russian, French, Italian and English.

PhD Veronika Racheva was born in 1982. She completed her secondary education at the First Language High School in Varna. Her educational biography is a proof for upgrading and expanding her competencies. She has been trained in two educational qualification degrees "Bachelor". One is in the specialty "Primary School Pedagogy" at FNPP at Sofia University, completed successfully in 2004, and the other is in the specialty "Culturology" at the Faculty of Philosophy at Sofia University - completed semester. In the period 2004 - 2009 he graduated as a master pedagogue in the specialty "Early foreign language teaching in preschools" at FNPP and Master in Art Studies at the Faculty of Fine Arts of the National Academy of Arts. In 2015 he successfully defended his doctoral dissertation in the professional field 1.2. Pedagogy (Theory of education and didactics - preschool pedagogy) on the topic "Education of socially-oriented behavior in a multicultural environment." During her doctoral studies for one semester she studied Methods of Pedagogical Research at the Doctoral School at the Institute of Education in London. An additional specialization in the "Virtual Teacher Program" is underway at the University of California.

The professional realization of PhD Veronika Racheva is related to positions in companies and foundations, which require competencies in a foreign language, project development and management, staff training.

Her academic professional experience began in 2012 as a one-year assistant in Preschool Pedagogy at FNPP. In 2015, he was a guest lecturer at the Faculty of Science, Education and Arts, Sofia University "St. Kliment Ohridski "with 4 hours of lectures in the discipline“ Didactics of Information Technologies in Primary School ”. Since 2015 he has been a lecturer in the Department of Information and Teacher Training at Sofia University “St. Kliment Ohridski ”, where he leads an interactive seminar“ Synchronous distance teaching in high school - tools, methodology, practice ”. In the same year she was invited as a part-time lecturer to give an elective lecture course on "Teaching and learning in a virtual classroom" in the master's program "Information and Communication Technologies in Education" at the Faculty of Pedagogy, Sofia University "St. Kliment Ohridski ”.

Specializations

PhD Milka Terzijska declares two specializations abroad related to research on a scientific topic - the Pontifical Salesian University, the Faculty of Education (Università Pontificia Salesiana) and the National Center for Salesian Activity (Centro Nazionale Opere Salesiane) in Rome (Italy). 2007); Institute of Slavonic Studies and Balkan Studies in Moscow (1989) (Russia) and a specialization at the Institute for Foreign Students in Sofia, related to teaching French (1990).

She has traveled twice under the Erasmus program - the University of Paris 10 Nanterre (2009) and the University of Padua (2008).

PhD Veronika Racheva declares two specializations abroad related to training. During her doctoral studies, she completed one semester of training in Methods of Pedagogical Research at the Doctoral School at the Institute of Education in London. She completed an additional specialization in the "Virtual Teacher Program" at the University of California.

PhD Racheva has specializations in Bulgaria as well. In 2012-2013 as a beneficiary of the project "Development and improvement of inter-faculty doctoral program in the field of pedagogical research and e-learning at Sofia University" successfully passed several training courses, and in 2010 participated in a course in Academic Writing for PhD students (standards, organization, genre, editions), training organized by the Doctoral School of Social Sciences and Humanities at the Faculty of Philosophy, Sofia University “St. Kliment Ohridski ”.

2. Characteristics of the scientific and scientific-applied production of the candidates

Information submitted by the two candidates for implementation of the minimum number of points required by groups of indicators for scientific field 1.

Pedagogical sciences, PN 1.2. Pedagogy, show that both candidates meet the minimum requirements for the academic position of "Associate Professor".

Of the required 400 points, PhD Milka Terziyska performs 962.5 points, which is more than twice the required.

The performance of PhD Veronika Racheva is 450 points.

Table 1 illustrates the type, number and volume of publications submitted by the two candidates in the announced competition for "associate professor" professional field 1.2. Pedagogy (preschool pedagogy - psychological and pedagogical foundations of information culture).

The publications included in the minimum requirements for the academic position of "Associate Professor" by PhD. Milka Terziyska correspond to the field. Their total volume is from 1868. The monographs are printed by publishers specializing in the publication of scientific literature - University Publishing House "St. Kliment Ohridski "and“ Veda Slovena ”. Of all the publications, 5 are co-authored, and I do not find separation declarations.

The total volume of pages of the publications included in the minimum requirements for the academic position of "Associate Professor" of PhD. Veronika Racheva is 340 pp. Three of them are co-authored and I also do not find separation declarations. I cannot agree that G8 and G9 publications have the qualities of articles and reports. They are a description in practice and are in a volume of 2 seconds. This gives me reason to disagree with the 10 points given to them.

Regarding the Web of Science / Scopus databases, I acknowledge two of the publications of PhD. Milka Terziyska - 6.2 and 6.3. The publication 6.1., Which is in the journal Pedagogy is before the period of indexing the journal. There is one publication in the list of PhD. Veronika Racheva.

Regarding the citations of her works, PhD. Milka Terziyska points out a total of 21 citations, 2 of which are in publications with an impact factor. Citation by Bulgarian authors predominates. Veronika Racheva has a total of 6 citations, 2 of which in indexed magazines.

3. Evaluation of the main habilitation work of the candidates

PhD Milka Terziyska presents as a habilitation work "Information Revolutions and Education" (2019, 2020), published in two parts: Part 1. From Antiquity to the eighteenth century and Part II. XIX-XXI century. The total volume of pages is 680. The monograph is an author's study and fully meets the issues of this competition. It is interdisciplinary in nature, using sources from different fields

of science (history, history of pedagogy and education, history of books, pedagogy, philosophy, psychology, sociology, computer science, economics, etc.).

The motivation for writing the book is Terziyska's conviction that information revolutions are a catalyst for the development of society and, together with material conditions, are the basis of various civilizations. The study focuses on the global dependence of culture and society in its specific projection - information, education, society. The author seeks to pedagogically comprehend the impact of information revolutions on trends in the development of education.

The study is remarkable in volume as each part is structured in three chapters, dedicated to the respective information revolution and its connection with the specifics and originality of education in the given historical epoch. All periods of the development of human society are covered - from Antiquity to the present. The first part is dedicated to the period up to the 18th century and in three chapters the first three information revolutions are described and analyzed, based on three information inventions of language, writing and printing. The second part is structured in two chapters - the first is dedicated to the fourth information revolution, based on the invention of electricity, and the second - to the fifth and sixth information revolutions, based on electronics. On the basis of serious information awareness and pedagogical competence, the social, political and cultural changes of each civilization are analyzed and both the tasks it has to solve in the field of education and its solutions are outlined.

The scientific contributions in this monographic study can be summarized as follows:

1. An integrative approach has been applied in clarifying the concept of information culture, which gives us reason to say that a successful attempt has been made for completeness in clarifying the content of this concept.
2. A successful attempt has been made for a reasoned historical tracing of information culture and proving its roots at the dawn of human society.
3. For the first time, education in the various stages of human development is presented through the prism of information revolutions. The chosen perspective is original and enriches, expands the existing research.
4. The connection society - culture - information culture - education is traced.
5. The significance and importance of access and the availability of information about the individual and his position in society are assessed.

The habilitation work of PhD Veronika Racheva is the book "Early foreign language learning in a synchronous virtual learning environment" (2020). The total

volume of pages is 194. The monograph is an author's research and corresponds to the problems of the competition. By its nature it is theoretical and empirical, it is written in five chapters, which follow a classical structure. The researched problem is relevant both in terms of improving early foreign language learning and in terms of arguing the possibilities of cyberspace to achieve didactic goals. Proof of research intentions is possible due to the emergency situation caused by the COVID-19 pandemic and the transition of educational institutions to distance learning.

The first part of the monograph is the theoretical basis of the study. Based on a good knowledge of the scientific literature on the research topic and the official normative documents, the specifics of the early foreign language learning and the synchronous virtual learning environments are systematized and analyzed. Based on the theoretical review, an author's model with specific methodological guidelines and examples for the implementation of early foreign language learning in a synchronous virtual learning environment is proposed. The second part of the book analyzes and summarizes the results of a survey conducted with 192 children's and primary teachers. The practices and the evaluation attitude of the preschool pedagogues and the primary teachers in a foreign language regarding the synchronous virtual learning are studied and analyzed.

The scientific contributions in this monographic study can be summarized as follows:

1. There is a lot of research on the possibilities of virtual learning environments for foreign language learning, but data on foreign language learning in preschool and primary school age are to be accumulated. The monograph of Dr. Veronika Racheva has contributed in this direction.

2. The shared and generalized practices of the teachers enrich the methodology of the foreign language teaching and the formation of the information culture in an organized learning environment in the virtual space.

3. An author's concept has been developed, specifying the methodological aspects of the implementation of early foreign language learning in a synchronous virtual learning environment, respectively for preschool and primary school age. The concept offers specific methodological guidelines for teachers, as well as examples of conducting foreign language learning activities in a synchronous virtual learning environment.

4. Evaluation of publications not related to the main research work of the candidates

4.1. Evaluation of monographs that are not presented as the main habilitation thesis

PhD Milka Terziyska includes in the publications of the competition two more monographic studies: 1. Dimitar Katsarov and the movement for new education. S .: UI "St. Kliment Ohridski ", 2013, 278 pp. ISBN 978-954-07-3523-8; COBISS.BG-ID - 1256254436 and 2. Childhood - known and unknown (From infanticide to digital childhood). S .: "Veda Slovena - ZhG", 2018. 370 pp. ISBN: 978-954-8846-43-1. The second book, which is closer to the topic of the competition, will be analyzed.

The book "Childhood - known and unknown" (From infanticide to digital childhood) is an academic look at this, long neglected, period in human development. Based on an enviably rich scientific awareness on the subject, PhD Milka Terziyska aims to present some of the most important theories and phenomena related to the history of childhood and its present in the context of the information society. The monograph consists of two chapters, each of which includes four parts, logically united by the theme of childhood. The author strives for a comprehensive study of childhood by applying different approaches - cultural-historical, historical-sociological, psychological, pedagogical. The integrativeness of the research approach appears to be preferred by PhD Terziyska. This gives an opportunity to get deeply into the studied phenomenon, but it is also a proof of a developed scientific style. The research performed by Dr. M. Terziyska has created the opportunity to create new knowledge at some points, as well as to expand the scope of existing knowledge. Specifically, the contribution of this study to science can be summarized as follows:

1. An integrative profile of childhood has been developed with an emphasis on its cultural and historical character.

2. In a problem-dialogue context, answers to questions related to the ambiguous influence of electronic media and new information and communication technologies on children's behavior are placed and sought, and the main characteristics of children in the information society are summarized and evaluated.

3. The contribution of the French scientist Philippe Aries and the American Lloyd de Moss in the study of childhood and the attitude towards it in a historical context is analyzed and evaluated.

4. The study enriches the history of childhood in Bulgaria by presenting and developing the topic of abandoned children in Bulgaria, which is an indicator of the growth of public awareness regarding the child.

PhD Milka Terziyska participated in the competition with another monograph, which is not presented as the main habilitation work - "Dimitar Katsarov and the movement for new education" (278). The aim of the author is to

enrich the research done so far on the life and work of the great Bulgarian scientist-pedagogue by presenting little known and developed stages of his professional biography, related to the renewal of educational work in our country in the spirit of new pedagogical ideas, including pre-school education. The main focus of the research are Prof. D. Katsarov's connections with the international movement for new education and his merits for the spread of this movement in Bulgaria, as well as his contribution to the development of pedagogical disciplines at Sofia University.

The specific contribution of this study, related to the topic of the competition, is the presented, analyzed and evaluated course for training of children's teachers, organized and led by Prof. Katsarov, which lasted from 1933 to 1942. Archival documents related to the course - Rules of the course, the names of the lecturers and the studied disciplines, the geographical focus of the course's influence is outlined.

PhD Veronika Racheva does not present other monographs for review.

4.2. Evaluation of other publications (studies, articles, reports) not related to the main research work of the candidates

PhD Milka Terziyska presents other publications - studies, articles, conference papers (27), which are relevant to the topic of the competition. They can be divided into the following thematic areas, according to the issues considered in them:

1. Study of the life and creative activity of prominent Bulgarian scientific pedagogues (N 25);
2. The movement for new education (№ 12, 15, 17, 23, 24, 26);
3. Childhood in the modern information society (№ 21);
4. Modern European policies and practices related to the preparation of doctoral students (№ 10, 11);
5. Modern European policies and practices regarding the teaching of religions as a non-denominational subject in the public schools of European countries and the training of teachers of religions (№ 13);
6. Theory and history of childhood - from antiquity to the present day (№ 3, 6, 7, 14, 18, 19, 28, 29, 30);
7. The cultural and educational activity of the Rila Monastery and the pedagogical ideas of the Bulgarian writers during the Revival have been studied in detail and popularized abroad (№ 5, 8, 9).

The First Direction includes both the publications dedicated to Prof. PhD Katsarov and the purposeful research on the habilitation work of Prof. P. Noykov, which is little known and unpublished. The second direction includes publications related to research on the New Education movement. The author has focused her research efforts on the terminological refinement of the concept of "new education", the history of the movement for new education abroad and in Bulgaria since the late nineteenth and first decades of the twentieth century in a comparative context and popularize the results of the first research in this region for Bulgaria at the first international forum dedicated to this topic - XXVI Congress of the International Standing Conference of the History of Education in Geneva in July 2004. The third direction outlines some general theoretical provisions related to the problem of forming the foundations of information. culture of preschool children in the family and in the educational process in kindergartens. The fourth thematic area is dedicated to the problems and achievements in organizing the training of doctoral students in Europe and Bulgaria in the context of the Bologna Process. These publications analyze the EU policy, the main structures for the training of doctoral students, present good practices of doctoral schools in Europe and Bulgaria. The fifth thematic area refers to a long-discussed issue in our country, related to the teaching of religion and the training of teachers of religion through the prism of European educational policy. The sixth thematic direction builds on the research related to the cultural and educational activities of the Rila Monastery, which is the basis of the dissertation research.

When reviewing the publications of the candidate PhD Milka Terziyska, the work "Literary and educational activities of the Rila Monastery (From the tenth century to the Liberation)" was not included because it was published on the basis of a defended dissertation for the award of ONS "Doctor".

PhD Veronika Racheva applied with 12 other publications - articles, conference papers that are relevant to the topic of the competition. They can be divided into the following thematic areas according to the issues considered in them:

1. Integrating ICT in learning with a focus on blended learning (G6-1; G6-3)
2. Application of synchronous virtual learning environment in pedagogical practice - G7-2, G7-4, G7-6, G7-7, G7-8, G7-9.
3. Preparation of teachers for the use of virtual learning - G6-2, G7-5, G7-7.
4. Development of digital literacy in preschool children - G7-3.

The first thematic area includes publications that reveal the essence of the concept of blended learning and its potential to upgrade pedagogical interaction in a traditional learning environment. A pedagogical model is proposed, combining the

application of elements of the interaction in a traditional and virtual classroom and applicable to all levels of education. To this direction is the publication, which examines the social aspects of distance learning, the associated negatives and opportunities to overcome them. The Second Thematic Area shares and analyzes the various opportunities of the virtual learning environment related to foreign language learning, the development of creativity, the implementation of active learning and inclusion. The third thematic area is focused on expanding the pedagogical competencies of teachers, as well as the attitude of future teachers to work in the online environment. The fourth thematic area is for the development of children's digital media literacy by including them in synchronous virtual learning environments. Proven models and good practices for the use of a virtual classroom in the pedagogical interaction in the kindergarten and the primary school are presented.

When reviewing the publications of the candidate PhD Veronika Racheva, the work "Education of socially-oriented behavior in a children's multicultural environment. Pedagogical model for preparatory group / class, »as it is published on the basis of a defensive dissertation for the award of ONS" doctor ".

5. Main contributions in the scientific and scientific-applied activity of the candidates

After getting acquainted with the publications that the candidates present for participation in the competition, I can summarize the following scientific and scientific-applied contributions that are related to the topic of the competition:

The scientific and applied contributions of the candidate Assistant Professor PhD Milka Terziyska

1. A large-scale theoretical study has been made, in which theoretical and methodological summaries have been formulated regarding the relationship between information culture and education.

2. Tracing education through the various stages of human development through the prism of information revolutions is an original perspective that enriches existing historical and pedagogical research.

3. An integrative profile of childhood in historical and contemporary context has been developed and its characteristics in the information society have been outlined.

4. The candidate's publications contain contributions related to the study of the process of formation of information culture in preschool children with a focus on its specifics and main characteristics, factors, stages, principles, etc.

The scientific and applied contributions of the candidate PhD Veronika Racheva:

1. The possibilities of the synchronous virtual environments for early foreign language learning are researched and evaluated.

2. The practice of early foreign language learning is enriched through the proposed methodological guidelines and examples for the implementation of early foreign language learning in a synchronous virtual learning environment.

3. The attitude of pedagogues to the alternative training in a virtual environment, which happened everywhere during a pandemic, is summarized.

6. Teaching activity

Both candidates have teaching experience in a university environment, and Dr. Veronika Racheva is a lecturer in the business system.

As a part-time lecturer and chief assistant, PhD Milka Terziyska gave lectures, seminars and pedagogical practice to students in the bachelor's and master's degrees in specialties 1.2. at the Faculty of Education and Arts. The most important of them are in the disciplines: History of pedagogy and Bulgarian education, Psychological and pedagogical foundations of information culture, Comparative education, Primary school pedagogy, State pedagogical practice, Psychological and pedagogical foundations of information culture, Comparative preschool education, History of childhood, Socialization of the personality in the information society, Hospitality, Internship pedagogical practice. PhD Milka Terziyska presents certificates proving her participation as a guest lecturer.

PhD. Milka Terziyska also declares experience in working with students as their research supervisor and consultant.

PhD Veronika Racheva realizes teaching activities both as a part-time lecturer at a university and as a trainer at the Proznanie Foundation.

As a part-time lecturer in the period 2012-2020, PhD Veronika Racheva gave lectures and seminars to students in the bachelor's and master's degrees at the Faculty of Science, Education and Arts and the Faculty of Pedagogy. The most important subjects are: "Teaching and learning in a virtual classroom", "Didactics of information technology in primary school", "Preschool pedagogy". PhD. Racheva is the leader of an interactive seminar "Synchronous distance teaching in high school

- tools, methodology, practice" at the Department of Information and Teacher Training, Sofia University "St. Kliment Ohridski ”.

As part of the team of the Proznanie Foundation, its main activity is to study, construct and put into practice educational models based on e-learning and blended learning. It develops a methodology for synchronous virtual teaching with practical guidelines for teachers. For the teaching activity of Dr. V. Racheva there are positive recommendations from Prof. PhD Romyana Peycheva-Forsyth - Head of the master's program "ICT in Education" at the Faculty of Pedagogy at Sofia University and Mr. Mihail Balikov - Executive Director of Vedamo EAD and Chairman of the Proznanie Foundation.

7. Evaluation of the participation of the candidates in scientific-applied developments and projects

PhD Veronika Racheva has very serious experience in project activities. She has participated in 8 projects, holding the following positions: regional coordinator - 1; manager - 4; trainer - 1; member of the research team - 2.

PhD Milka Terziyska does not inform about participation in project activities.

Conclusion

Assistant Professor PhD Milka Terziyska has a significant quantitative advantage over PhD Veronika Racheva, except for participation in projects. The difference in the total volume of scientific production of the two candidates makes a strong impression. PhD M. Terziyska's teaching experience also exceeds that of PhD Veronika Racheva, but PhD Racheva comes from business, so for me this is an advantage and it is good to attract such people to universities. I congratulate PhD V. Racheva for her research activity and wish her to keep her motivation for an academic career.

After the comparative analysis of the documents of the two candidates, I propose to the esteemed jury to award Ch. Assistant Professor PhD Milka Terziyska the academic position of "Associate Professor" in the announced competition in the field of higher education 1. Pedagogical sciences, professional field 1.2. Pedagogy (preschool pedagogy - psychological and pedagogical foundations of information culture) at the Department of "Preschool and Media Pedagogy" of the Faculty of Education and Arts.

24.10.2020

.....

Prof. PhD Marinela Mihova